

Korygowanie wymowy głosek [k, g]

Prowadząc ćwiczenia logopedyczne, należy pomóc dziecku w dochodzeniu do prawidłowej wymowy poprzez uświadomienie brzmienia głoski oraz pokazanie miejsca i sposobu artykulacji. Wywołując spółgłoskę, wypowiadamy ją kilkakrotnie i dość głośno, aby zaprezentować prawidłowy dźwięk.

Głoski [k] i [g] to dźwięki tylnojęzykowe, które pojawiają się stosunkowo wcześnie w mowie dziecka. Najczęstszymi nieprawidłowościami w zakresie artykulacji wspomnianych fonemów jest ich zastępowanie przez inną głoskę, deformacja lub całkowite opuszczanie w wyrazie. Najczęstszym substytutem [k] jest [t], natomiast [g] realizowane jest jako [d].

I. Ćwiczenia narządów mowy:

- rozszerzanie warg w uśmiechu,
- mycie dolnych zębów od wewnątrz,
- oblizywanie wewnętrznej strony dolnych zębów,
- liczenie zębów (dotykane czubkiem języka kolejno zębów na dole),
- winda - dotykane czubkiem języka na przemian górnych i dolnych zębów,
- masowanie podniebienia środkową częścią języka,
- wykonywanie tzw. "kocięgo grzbietu".

II. Przygotowanie do wywołania głoski:

W przygotowaniu aparatu artykulacyjnego do wywołania głoski [k] mogą być pomocne poniższe ćwiczenia:

- picie gęstych soków przez słomkę,
- przenoszenie drobnych papierowych elementów za pomocą słomki ("odkurzacz"),
- naśladowanie śmiechu różnych osób,
- chuchanie na dłonie.

Najbardziej rozpowszechnioną metodą wywołania głoski [k] jest przekształcenie głoski [t] poprzez przytrzymanie czubka języka szpatułką lub palcem w rękawiczce, dzięki czemu tył języka automatycznie uniesie się do góry, by stworzyć zwarcie z podniebieniem. Innym sposobem jest pokazanie dziecku prawidłowego sposobu ułożenia języka przed lustrem przy szeroko otwartych ustach. Pomocnym może się również okazać ułożenie malucha na dywanie na plecach i odchylenie głowy do tyłu.

III. Ćwiczenia słuchu fonematycznego:

Kłaśnij w ręce, gdy usłyszysz [g] (przykładowa lista słów: koń, guma, koło, kula, gapa, kamień, kowal, kuna, gołąb, gaj, kapie, kosa, gasi, kosi, guz, gaz, kania, Kasia, Gosia).

IV. Ćwiczenia artykulacyjne:

- sylaby-logotomy:

ka, ko, ku, ke, ky

ga, go, gu, ge, gy

aka, oko, uku, eke, yky

aga, ogo, ugu, ege, ygy

ak, ok, uk, ek, yk

- wyrazy:

koń, koło, kula, kuna, kapa, kamień, kawał, kowal, kwiat, klon

guz, gaz, gęś, guma, gapa, gaza, gołąb, głowa, głaz, glon

oko, okno, mąka, okup, łąka, paka, puka, loki, leki, ukłon

ogon, lga, nogi, waga, lego, logo, wagon, igła, mgła, igloo

sok, lęk, pąk, byk, pęk, bok, sęk, ryk, róg, głóg

- związki:

oko konia	Gosia goni	koła pociągu
koło komina	Gęś gęga	ogon kuny
Olek puka	wagon węgla	guma kolowa
pokój Kamy	papuga Agaty	głowa konia
loki Kasi	gruba igła	Kasia – gapa
kowal kuje	tęga głowa	Kamil goni
pąk maku	nogi gołębia	kogel-mogel
mąka i jajka	Lego Egona	gumka kolegi

- zdania:

Edek kicha i kaszle.	Gosia goni Gucia.	Gosia kupiła gumę kolową.
Kuba kuca koło komina.	Gęś głośno gęga.	Na głowie konia jest grzywa.
Olek puka w okno.	Koło ganku jest wagon	Kasia – gapa gubi gumki.
Koło kuchni jest pokój Kamy.	węgla.	Kamil goni gniadego konia.
Klaudia układa loki Kasi.	Papuga Agaty ciągle gada.	Iga ma kogel-mogel w kubku.
Kowal Kamil podkuwa konia.	Gawel ma grubą igłę.	Aga ma gumkę kolegi.
Na łąkach kwitną pąki	Egon ma tęgą głowę.	Ogon kuny jest długi.
maków.	Gołąb wpadł pod nogi Egona.	Koła pociągu głośno stukają.
Kasia kupiła mąkę i jajka.	Aga dostała w nagrodę Lego.	

V. Wiersze, teksty (dopiero gdy głoska będzie utrwalona w powyższym materiale).

VI. Ćwiczenia utrwalające:

1. Utwórz zdrobnienia, ułóż zdania:

kabel -	kawa –
koń -	kuna –
koło -	kula –
kapelusz -	kolano –
kura –	kosz –

2. Utwórz związki, ułóż zdania:

kolega	mgła
wagon	gołąbki
gęsta	gulasz
gorący	węgla
gotowane	gołębia
ogon	Gosi

3. Połącz wyrazy, które się rymują:

kawka	kapa
szkapa	foki
waga	głowa
podkowa	ławka
figura	goniec
loki	flaga

gapa

kura

koniec

kanapa

4. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki, odczytuj:

garażu, papuga, jabłka, kupił, kubku, długopisy, lalkę, kąpiemy się

- a) Olek sok jabłkowy.
- b) Kinga umyła
- c) Kawa w lepiej smakuje.
- d) ma kolorowy ogon.
- e) Gosia ogląda piękną
- f) Na koloniach w płytkim jeziorze.
- g) Gawrony mają gniazdo na
- h) W piórniku Egona są kolorowe kredki i

5. Ułóż zdania z rozsypanek wyrazowych, zapisz, odczytuj:

gniazdo	Nad gankiem	mają	kawki	wielkie
gulasz	Kasia	gęsty	ugotowała	szybko
ogląda	piękny	Kamil	globus	w sklepie
kupiła	na kakao	Gosia	butelkę	mleka
dziadka	w ogrodzie	dołki	kopie	Pikuś

ukwieconą	biegnie	z kotem	na łąkę	Gucio
-----------	---------	---------	---------	-------

Opracowała: Aleksandra Wejman, logopeda

		uku - ugu	ake - age	yka - yga		oku - ogu	ka - ga	eke - ege		aki - agi	yko - ygo	META
START		ku - gu		eku - egu		ko - go		ky - gy		oku - ogu		
ka - ga	ke - ge	oko - ogo		ku - gu	ako - ago	uko - ugu		uka - uga	aku - agu	ka - ga		